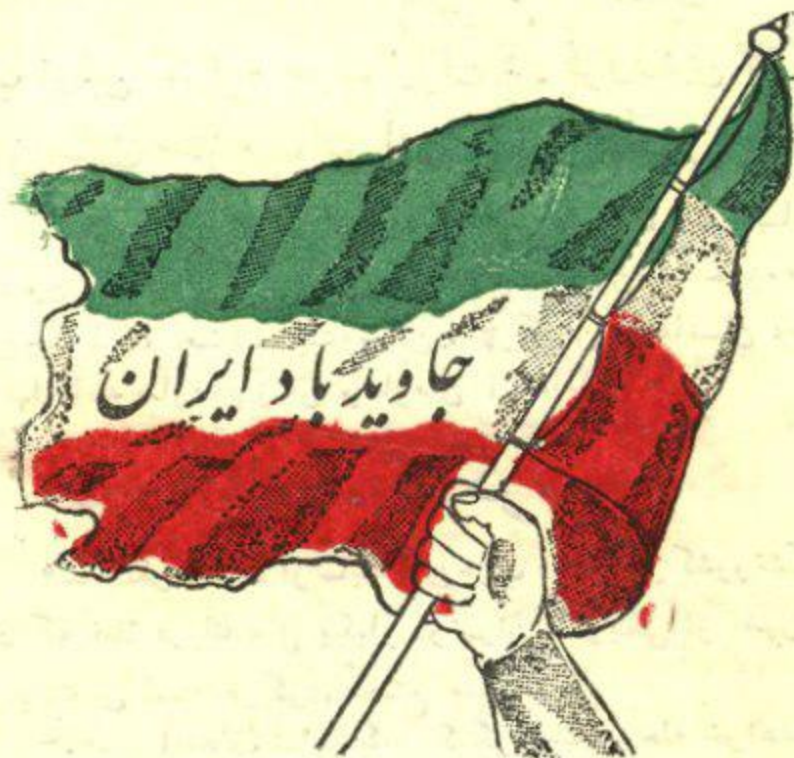

۱۳۵۷

اساسنامه

حزب ایران

اساسنامه حزب ايران

محبوب اولين كنگره حزب ايران در فروردين ۱۳۲۷
۱- سازمان حزب ايران بشرح زير است:

كنگره: شوراي مركزي، كميته مركزي، دبیرخانه،
فراکسیون پارلماني، سازمان شهرستانها، كانونها، خوزهها،
سازمان جوانان، اصناف، پيشه‌وران، كارگران، دهقانان، سائر
سازمانها مانند سازمان زنان و سازمان انتظامات.

الف - كنگره

۲- كنگره حزب از نمايندگان حزب در حراسر کشور تشكيل
ميشود كه فعلا هر يك سال يكبار در تهران يادريكي از شهرهاي
ديگر بتشخيص كميته مركزي مجتمعت ميشوند.

۳- طرز انتخاب نمايندگان كنگره يك مرحله خواهد بود.

و فعلا هر سي نفر عضو يك نفر نماينده براي كنگره انتخاب مينمايه.

۴- در صورت لزوم ممكن است كنگره فوق‌العاده پيشنهاده

كميته مركزي و تصويب شوراي مركزي براي اتخاذ تصميم در
پيرامون خط مشي سياسي و برنامه و اساسنامه حزب و مسايلي كه
از طرف كميته مركزي حزب پيشنهاده مي‌گردد تشكيل شود.

تبصره - نمايندگاني كه در كنگره فوق‌العاده بدعوت

كميته مركزي مي‌كنند حتى المقدور نمايندگان كنگره سال قبل
خواهند بود.

- ۵- وظایف کنکره هجارتست از: تعیین خط مشی سیاسی، اصلاح اساسنامه، انتخاب اعضاء شورای مرکزی و کمیته مرکزی، رسیدگی بهر امر حزبی که مورد توجه کنکره قرار گیرد.
- تبصره - در فاصله دو کنکره شورای مرکزی حزب حق دارد که پیشنهاد های کمیته و آیین نامه های داخلی را رسیدگی و جرح و تعدیل و تصویب کند.

ب- شورای مرکزی حزب

- ۶- عده اعضاء شورای مرکزی حزب بازده نفر است و فعلا حالی یکبار بوسیله کنکره انتخاب میشود.
- ۷- در اولین جلسه شورای مرکزی هیئت رئیسه مرکب از رئیس، دو نایب رئیس با اکثریت مطلق برای مدت یکسال انتخاب میشود.
- تبصره - اعضاء کمیته حق عضویت در شوروی ندارند.
- ۸- جلسات شورای مرکزی هر ماه لااقل یکبار تشکیل میشود و هر موقع کمیته مرکزی لازم بداند یا پنج تن از اعضاء شوروی پیشنهاد نمایند شورای حزب تشکیل جلسه فوق العاده خواهد داد.
- ۹- هجوری با حضور هفت تن از اعضاء آن رسمیت خواهد داشت و اتعاذ تصمیم در مرتبه اول با اکثریت مطلق و در دفاة بعد با اکثریت نسبی اعضاء حاضر شوروی معتبر خواهد بود.
- ۱۰- رئیس شوروی مسئول حفظ انتظامات شوروی و تشکیل جلسات می باشد. دبیر شوروی عهده دار امور نویسندگی شوروی بوده و بایستی صورت جلسات را یادداشت کند و در آغاز جلسه بعد بتصویب شوروی برساند. صورت جلسات پس از تصویب باید در دفتر مخصوصی عکس نویسی شده با امضاء رئیس و دبیر شوروی برسد.

- ۱۱- چنانچه بملتی بکنفر از عضویت شوری کناره گیری نماید کسی که در انتخابات شوری بوسیله کنگره پس از افراد منتخب حائز اکثریت بوده به عضویت شوری تعیین میگردند.
- ۱۲- وظائف شوری عبارتست از بازرسی امور تشکیلاتی و مالی حزب و ارسال گزارش برای اطلاع و اقدام کمیته، رسیدگی بشکایات اعضاء و انتهاب هیئت دادرسی، تعیین کمیته و نهادهای لازم مانند کمیته بازرسی کل برای انجام وظائف شوری و تهیه گزارش بازرسی برای کنگره.

ج - کمیته مرکزی

- ۱۳- همه اعضاء کمیته مرکزی هفت نفر میباشد که از طرف کنگره فعلا برای مدت یکسال انتهاب میشوند.
- تبصره - علاوه بر هفت نفر بالا سه نفر علی البدل اعضاء کمیته از طرف کنگره انتخاب خواهد شد که در مواردی که یکی از اعضاء کمیته مستعفی شود یا غائب باشد یا فوت نماید یکی از آنها از طرف رئیس کمیته مرکزی طبق ترتیب اکثریتی که در انتخابات حاصل شده است برای همکاری و قبول مسئولیت دعوت میشوند.

- ۱۴- کمیته مرکزی مشمول مواد هفت و ده میباشد علاوه دبیر کمیته مرکزی ریاست دبیرخانه و پرا دهمه دار خواهد بود و مشمول ابلاغ تصدیقات کمیته مرکزی میباشد. جلسات کمیته مرکزی با حضور دو نایب افراد حاضر در مرکز رسمیت خواهد داشت.
- ۱۵- کمیته مرکزی هر هفته لا اقل یکبار تشکیل جلسه خواهد داد و چنانچه ضرورت ایجاب نماید بدعوت رئیس یا دبیر

کمیته جلسه فوق العاده تشکیل میشود.

۱۶- وظایف کمیته مرکزی عبارتست از اهتمام در انجام مرام، پیروی خط مشی حزبی که بتصویب کنکره رسیده است، تهیه پیشنهادها و آئین نامه های لازم برای بحث و تصویب در شورای مرکزی، نظارت در حسن جریان کلیه سازمان های حزبی و توجه دقیق به شهرستانها بوسیله کانون امور شهرستانها، انتخاب مسئولین و کارکنان دبیرخانه و کانونهای حزب، بعلاوه کمیته مرکزی موظف است که برای اجرای برنامه عمل خود و انجام وظائف مذکور کمیسیونهایی تعیین و حسن جریان کلیه امور حزبی را مراقبت نماید. همت نمایندگان حزب برای تشکیل کنکره و تهیه وسائل کار آنها با کمیته مرکزی است.

تبصره ۱- کمیته مرکزی موظف است که تا سه ماه آئین نامه های لازم را تهیه و بتصویت شورای برساند.

تبصره ۲- کمیته مرکزی در موارد لزوم با بر حسب تقاضای کمیته شهرستان نمائنده ای برای بازرسی امور حزبی شهرستان اعزام خواهد داشت.

۵- دبیرخانه و کانونها

۱۷- دبیرخانه وسیله ارتباط کلیه سازمان های حزبی میباشد و تمام نامه های حزبی باید بوسیله دبیرخانه و تحت نظر دبیر حزب وارد یا صادر گردد.

۱۸- کمیته مرکزی برای پیشرفت و حسن جریان امور حزبی کانون های زیر را تشکیل میدهد.

کانون سازمان، کانون تبلیغات، کانون امور مالی، کانون نامور شهرستانها، کانون عملیات انتفاعی، کانون مطبوعات.

۱۹- وظائف کانونها بقرار ذیل است:

الف- کانون سازمان در کارهای سازمانی حزب در سراسر

کشور مسئولیت و نظارت دارد .

ب - وظیفه کانون تبلیغات عبارتست از تاسیس سازمان‌های مختلف تبلیغاتی مانند کلاس‌های تعلیمات عمومی و بجائی ، تاسیس کلاس برای مبلغین ، اداره امور تبلیغات و سخنرانیها و نمایشها و تظاهرات حزبی ، تنظیم برنامه بحث حوزه ها ، جمع آوری اطلاعات لازم راجع بکلیه مسائل و حوادث مهم و امور قابل توجه .

پ - وظائف کانون مطبوعات انجام کلیه کارهای مطبوعاتی حزب و طبع و نشر و اداره روزنامه های حزبی است .

ت - وظائف کانون امور مالی اداره امور مالی و نظارت در کلیه در آمد و هزینه های حزبی میباشد .

ث - وظائف کانون عملیات انتفاعی ، تاسیس و اداره امور شرکتها و هر نوع عملیات انتفاعی است که در آمد آن مستقیماً بپای حزب شود .

ج - وظائف کانون امور شهرستانها عبارتست از رسیدگی و تهیه نامه های شهرستانها (بامضای دبیر حزب) و توجه مخصوص بقاضاهای شهرستانها و طرح آنها در صورت لزوم در کمیته مرکزی .

۵ - حوزه ها

۲۰ - نخستین واحد تشکیلاتی حزب حوزه است که از اجتماع ۱۰ نفر از افراد حزب تشکیل میشود و در هر محل تابع کمیته محلی خواهد بود .

تبصره - در صورت لزوم با نظر کمیته محلی میتوان از چندین حوزه یک حوزه مختلط تشکیل داد .

۲۱ - هر حوزه بکنفر سر حوزه ، بکنفر منشی و بکنفر

صندوقدارانتخاب مینماید . سرحوزه مسئول حسن جریان امور حوزه میباشد . صندوقدار موظف است ماهیانه اعضاء حوزه را وصول نموده و بکانون مالی تحویل دهد .

تبصره - کمیته دعای میتواند هر يك از مسئولین حوزه هارا که در انجام وظائف خود قصور ورزد از کار برکنار کند و از حوزه مربوطه بخواهد که جایشین آنها را انتخاب نماید .

۲۲ - جلسات حوزه ها هر هفته لااقل یکبار بوده و در صورت لزوم ممکن است جلسات فوق العاده تشکیل دهد. دستور جلسات حوزه ها بوسیله کانون تبلیغات کل تهیه و از طریق کمیته معلمي و کانون تبلیغات دعای بحوزه ها ارسال خواهد شد .

و - فراکسیون پارلمانی

۲۳ - نمایندگان حزب ایران در مجلس شورایی تشکیل فراکسیون بنام فراکسیون حزب ایران خواهند داد .

۲۴ - نمایندگان فراکسیون حزب ایران در مجلس شورایی موظفند مرام حزب و دستور های کمیته مرکزی را کاملا اجرا نمایند. کمیته مرکزی خط مشی فراکسیون پارلمانی را در موارد مخصوص با مشورت نمایندگان پارلمانی تعیین و ابلاغ خواهد کرد .

۲۵ - چنانچه تمهیدات نمایندگان حزب در مجلس شورایی برای تشکیل فراکسیون مستقلا کافی نباشد کمیته مرکزی حزب وضع آنان را نسبت به همکاری با فراکسیونهای پارلمانی مشخص خواهد کرد .

۲۶ - نظامت فراکسیون حزب ایران در مجلس شورایی

با موافقت کمیته مرکزی یکی از نمایندگان حزب واگذار خواهد شد. ناظم فراکسیون حزب ایران در مجلس عهده دار نظم و ترتیب فعالیت‌های نمایندگان حزب در مجلس شورای ملی میباشد و بعلاوه ناظم فراکسیون گزارش‌دهنده امور پارلمانی در مقابل کمیته مرکزی خواهد بود .

ف - سازمان شهرستانها

۲۷ - سازمان حزب در هر شهرستان عبارت است از کمیته شهرستان ، شورای شهرستان ، کانون ها و حوزه ها و کنفرانس ایالتی .

تبصره : حد اقل اعضاء حزب در هر شهرستان پنجاه نفر است و مادام که تعداد اعضاء به پنجاه نفر نرسیده است اداره امور حزبی شهرستان با انتخاب کمیته مرکزی به سه نفر واگذار می شود .

۲۸ - کمیته شهرستان از پنج نفر عضو هایسته حزب در آن شهرستان تشکیل میشود که بوسیله افراد در يك مرحله انتخاب و با موافقت کمیته مرکزی منصوب میگردد . مدت کار کمیته شهرستان یکسال است .

تبصره ۱ - سه نفر از اعضاء حزب طبق ترتیبی که در انتخاب اعضاء کمیته شهرستان مراعات میشود بعنوان عضو علی البدل انتخاب خواهند شد که در موارد لزوم طبق تبصره ماده ۱۳ عمل شود .

تبصره ۲ - منطقه هر شهرستان با پیشنهاد سازمانهای محلی بوسیله کمیته مرکزی معین خواهد گردید .

۲۹ - کمیته شهرستان از میان اعضاء خود طبق آئین نامه مصوب شورای مرکزی مسئولین دبیرخانه ، تبلیغات ، امور مالی و سایر سازمانها را تعیین خواهد کرد و میتواند در صورت لزوم کانونهایی که در ماده (۱۸) اشاره شد دایر نماید . مقررات ماده ده شامل کمیته شهرستان نیز میشود .

۳۰ - کمیته شهرستان مسئول انجام دستور های کمیته مرکزی بوده و وظائف اساسی آن عبارت است از تبلیغ و انتقاد مرام حزب ، اداره امور حزب و نظارت حوزه ها ، ازدیاد افراد عضو حزب ، مداخله در انتخاب انجمن های ولایتی و ایالتی ، مراقبت اوضاع اداری و اجتماعی شهرستان و اهتمام در بهبود وضع زندگی مادی و معنوی مردم و حسن جریان ادارات معلی در حدود صلاحیت پهلاوه کمیته شهرستان موظف است که بازاء هر نفر عضو حزب آن شهرستان سالیانه مبلغ ۲۰ ریال در چهار قسط بمنظور کمک به امور مالی حزب برای کمیته مرکزی ارسال دارد .

۳۱ - کمیته شهرستان در کارهای مهم عمومی و سیاسی پیش از جلب موافقت و کسب دستور از کمیته مرکزی نمیتواند هیچگونه اقدامی نماید و در صورت تخلف کمیته مرکزی میتواند کمیته آن شهرستان را منحل نماید .

تبصره - ۱ علاوه بر شهرستانها در بخشها و قصبات نیز ممکن است کمیته محل تشکیل گردد که تابع کمیته شهرستان خواهد بود .
طرز ارتباط کمیته های معلی با کمیته مرکزی (مستقیم یا غیر مستقیم) به تشخیص کمیته مرکزی خواهد بود .

تبصره - ۲ کمیته های معلی مستقل مکلفند هر ماه یکبار و چگونگی عملیات خود و صورت افراد جدید و آنها را یکبار از عضو

حزب خارج شده اند و گزارش مالی خود را بکمیته مرکزی
گزارش دهند .

ح - شورای شهرستان

۳۲ - تعداد اعضاء شورای شهرستان و طرز انتخاب آنها
و تعداد جلسات ماهیانه آن با نظر کمیته محلی است .

۳۳ - وظائف شورای شهرستان فقط شور و اظهار نظر
در باره مسائلی است که کمیته محلی آن را مطرح کرده باشد .

تبصره ۱ - در شهرستان تهران شورای مرکزی و وظائف
شورای محلی را نیز بعهده خواهد داشت .

تبصره ۲ - در هر شهرستان سه نفر از اعضاء شورای
شهرستان از طرف شورای شهرستان بعنوان اعضاء رابط بین
کمیسیون بازرسی کل و شورای آن شهرستان انتخاب خواهند شد
و مکاتبات آنها مستقیماً با بازرسی کل خواهد بود و وظائف
آنها بازرسی امور قابل توجه حزبی و گزارش جریان آن به بازرسی
کل است .

ط - شرایط عضویت حزب ایران

۳۴ - هر کس مرام حزب ایران را بپذیرد و شرایط زیر
واحتمز باشد میتواند عضو حزب ایران گردد :

الف - ایرانی و تابع دولت ایران باشد .

ب - مسلمان یا زردشتی باشد .

پ - سابقه خوب داشته باشد .

ت - در احزاب و سازمان های سیاسی دیگر عضویت

بهاشته باشد.

ت - پرداخت ماهیانه طبق مقررات حزبی را تمهید کند.
۳۵ - داوطلب عضویت باید از طرف دو نفر از اعضاء حزب معرفی شود و درخواست کتبی عضویت موقت کند و پس از اینکه يك ماه در حوزه های آزمایشی که از طرف کمیته محلی تعیین می گردد شرکت نمود و سه - شش ماه در حوزه آزمایشی او را فرد لایق حزبی شناخت بسازمان معرفی خواهد شد تا کارت عضویت وی صادر گردد. تسلیم دو قطعه عکس ضروری است.

تبصره - درخواستنامه افرادیکه در ولایات تقاضای عضویت می کنند برای تحقیق و آزمایش سه ماه در دبیرخانه کمیته محلی نگاهداری میشود و اگر نتیجه تحقیق و آزمایش رضایت بخش بود برای صدور کارت بر کز فرستاده خواهد شد.

۳۶ - هر عضو حزب ایران باید کلیه مقررات حزبی را رعایت نماید و تغییر کار و محل اقامت خود را بکمیته محلی کتبا اطلاع دهد.

۳۷ - هر عضو بایستی حداقل ماهیانه مبلغی به ترتیب ذیل ب صندوق حزب بپردازد.

الف - برای عواید ماهیانه تا هزار ریال ده ریال در ماه.

ب - برای عواید ماهیانه بیش از هزار ریال ده ریال اضافه بر یکمدهم عواید ماهیانه.

ج - برای کارگران شاغل و دانشجویان ده ریال در ماه.

تبصره ۱ - مجردین باید ربع میزان بالا اضافه بپردازند.

تبصره ۲ - ماهیانه اشخاصی بضاحت به تشخیص کمیته محلی

ممکن است تقلیل یافته یا حذف شود.

۳۸ - هر گاه عضوی سه ماه متوالی بدون عذر موجه و پس از تذکر کتبی از طرف صندوقدار حزب از پرداخت حق عضویت خود داری نماید از عضویت حزب مستعفی شناخته میشود و قبول عضویت مجدد او موکول به تصمیم کمیته آن شهرستان است .

۳۹ - وظائف و اختیارات حزبی اعضاء حزب ایران بشرح ذیل است :

الف - هر يك از اعضاء حزب موظف است با تمام قوا و وسایلی که در اختیار اوست در راه پیشرفت مرام و مقاصد حزب و تعلیمات مقامات صلاحیتدار حزب کوشش نماید .

ب - اعضاییکه در سازمانهای حزبی مشاغلی داو ند حق ندارند کار خود را رها کرده و یا در انجام وظایف خود سستی نمایند مگر در صورتیکه کتبا از شغل خود استعفا داده و استعفاي آنان پذیرفته شود و جانشین آنها معین شده باشد و در اینصورت موظفند کلیه نامه ها و اوراقی را که نزد آنهاست مطابق صورت مجلس بشخصی که تعیین شده است تحویل دهند .

پ - هر يك از افراد حزب آزاد است بهر گونه فعالیت سیاسی از قبیل نشر جراید و مجلات و ایراد خطابه و نظائر آن مبادرت ورزد ولی در تمام موارد باید اصول و روش حزب را مراعات کند و فعالیت سیاسی خود را از هر حیث با مشی سیاسی حزب وفق بدهد . روزنامه نگاران وابسته بحزب نیز موظفند که در این مورد مقررات کانون مطبوعات حزب را رعایت نمایند .

ت - هیچيك از اعضاء حزب نباید با مقامات و مامورین سیاسی بیگانه بطور مستقیم یا غیر مستقیم مراوده داشته باشد مگر برای انجام ماموریهائی که از طرف کمیته مرکزی باو محول شده باشد .

تبصره - شرکت در دعوت ها و جشن های رسمی مانعی

ندارد .

ث - هیچک از اعضاء حزب نمیتوانند جمعیت ها و اتحادیه ها و باشگاه ها که وابسته حزب ایران نباشد یا دبته مرکزی شرکت در آن را اجازه نداده باشد عضویت داشته باشد .

ج - هیچک از اعضاء حزب نمیتواند بدون اجازه کمیته و شورای مرکزی حزب در حکومت هائی که از طرف حزب تشکیل شده است بعنوان وزیر یا معاونت وزارت شرکت نماید .

چ - تشکیل هر نوع گروه و یا مبادرت بهرقسم دسته بندی در حزب ممنوع است مگر بر طبق مقررات و با موافقت مقامات مسئول حزب .

د - درباره اعضائیکه مرتکب یکی از تقصیرات زیر بشوند تنبیهات حزبی اجراء میگردد:

الف - رعایت نکردن اصول و مقررات و عدم اطاعت از تصمیمات مراجع صلاحیتدار حزبی .

ب - خود داری از رأی دادن بنامزد های حزبی در انتخابات مجلس شورای ملی و یا انتخابات اجن های ایالتی و ولایتی و بلدی و یا اقدام باعمالی که بزبان بشرفت نامزد های حزب باشد .

پ - تظاهر برخلاف حقیقت و ادعای دروغ باینکه از طرف حزب ماموریت و یا اختیار امر داند .

ت - فاش کردن اسرار حزبی و یا جاسوسی برای

دیگران .

ث - ایجاد اختلاف و تشتت میان افراد حزب و یا ایجاد بی نظمی و اختلال در جلسات حزبی.

ج - سوء استفاده از مشاغل حزبی به نفعی از انحاء .

ج - هرگونه عمل و یا اقدامی که برخلاف مصالح کشور یا مصالح حزب باشد .

۴۱ - اخراج عضو - هرگاه بنحوی از انحاء معطوم شود که عضوی برخلاف مرام یا نظم یا بر خلاف دستورهای حزبی رفتار کرده یا عملی مخالف حیثیت و شئون حزبی مرتکب شده است کمیته مرکزی میتواند آن عضو را پس از رسیدگی بانها م اخراج نماید .
متمم میتواند پژوهش بخواند ، در اینصورت با موافقت کمیته مرکزی هیئت دادرسی تجدید نظر خواهد نمود .

۴۲ - معاوات حزب ایران نسبت باعضاء عجالنا بطریق زیر خواهد بود .

الف - هر يك از اعضاء حزب یا خانواده پلافضل آنها مریض شود بوسیله اطباءیکه حزب معین میکنند بهزینه حزب معاینه و معالجه خواهند شد .

ب - در صورتیکه حزب نتواند اطفال اعضاء خود را در دوره تحصیل ابتدایی در آموزشگاههای دولتی تحصیل گمارد شهریه دبستانی آنها از طرف صندوق حزب پرداخته خواهد شد .
اگر عده فرزندان عضوی بیش از سه نفر باشد پول کتاب دوزخ ابتدایی آنها نیز تادیه خواهد شد .

ب - هر يك از اعضاء حزب که متاهل شود و یا ماولود چرپیدی بیا کند هدیه ای بارزش ببلقی که در ظرف یکسال اخیر بمصنوق حزب پرداخته بشمارالیه داده خواهد شد .

ت - اگر فرزند جدید اولاد چهارم یا پنجم و بالاتر باشد معادل وجه پرداختی دو سال اخیر با و هدیه میشود.

تبصره - در صورتیکه وجوه پرداختی عضو یا مدت عضویت کمتر از يك یا دو سال باشد معادل مبلغ پرداختی هدیه خواهد شد .

ث - هر گاه یکی از اعضاء حزب وفات کند مبلغی معادل سه سال پرداختی آن عضو در وجه ورثه بلا عمل او از طرف صندوق حزب پرداخته خواهد شد.

ج - در مواد ب الی ت تذکر و تقاضی بلکه ارسال مدارک از طرف اشخاص ذینفع شرط است.

چ - اجرای مواد فوق مشروط است به وجود بودن وجه در صندوق حزب و الا بهیچوجه تعهدی ایجاد نمیکند.

ح - کسانی مشمول مزایای فوق هستند که وظائف حزبی خود را بطور مرتب انجام داده باشند.

۴۳ - تفسیر هر يك از مواد این نظامنامه به پیشنهاد ثلث اعضاء شورای مرکزی حزب و بتصویب دو ثلث اعضاء شورای حزب انجام خواهد پذیرفت.

جاوید باد ایران

پایان

